موضوعیت رؤیت هلال در غروب هر بلدی، عامل عدول فتوای آیه الله سیستانی

پس مبنا چه شد؟ مبنای مقابل استادشان، اشتراک شب نشد؛ وقت غروب مالک شد. آن هم رؤیت در بلد. قبلاً طبق همین مبنا یک فتوا داشتند. آن فتوا چه بود؟ این بود: وقتی در غروب یک شهری رؤیت هلال شد، برای بلادی که درغرب او هستند نیز ثابت است. چون قمر میرود و بر نمی گردد. اگر در قم دیدیم قطعاً برای نجف کافی است. چون غرب ما است. ما که جلوتر دیدیم برای آنها کافی است. مشهور هم همین را میگویند.

قبلاً عرض شد که ایشان از این فتوا عدول کردند. گفتند نه، ما چند سال این را میگفتیم اما حال فهمیدیم اینطور نیست. چرا عدول کردند؟ بخاطر اینکه این مبنایی که الآن میخ آن را میکوبند، بر ایشان عدول از فتوای قبلی را تحمیل کرده است. چرا؟ چون میگویند قرار شد که رؤیت با چشم عادی در افق خودمان باشد. اگر قرارمان این شد، اگر در سابق ببینند برای لاحق کافی نیست. صفحه سی و ششم میفرمایند:

> **یقبی هنا شیء، و هو انه کان یعتقد فیما مضی انه اذا رئی الهلال فی مکان کشف ذلک عن امکانیة رویته فی الامامکن الواقعة فی غرب المکان الاول. و علل ذلک بعض الفقهاء بان القمر لایرجع و لایتوقف.**
>
> **ولکن ظهر لاحقا ان هذا الکلام لایتم علی اطلاقه، و انما فی خصوص ما اذا کان المکانان متقاربین فی خطوط العرض بان لم یکن الاختلاف بینهما الا بدرجة او درجتین او نحو ذلک حسب اختلاف الحالات، و ذلک لان الهلال انما یزداد حجما بازدیاد عمره کلما اتجه غربا، فاذا رئی فی سدنی فی استرالیا و کان عمره عند غروب الشمس فیه ۲۱ ساعة و ۳۶ دقیقة یکون عمره فی طهران ۲۷ ساعة و ۵۰ دقیقة و فی النجف الاشرف ۲۸ ساعة و ۱۹ دقیقة و فی لندن 30 ساعیال و 57 دقیقة و هکذا. و لکن هذا لایقتضی کونه قابلا للرویة فی جمیع البلدان الواقعة فی غرب سدنی. اذ لدرجة ارتفاع الهلال عن الافق دخل تام فی امکانیة الرویة و عدمها[1]**

«یقبی هنا شیء»؛ سه فرع بوده که مفصل تر هم عرض میکنم. آن چه که میخواهم امروز روی آن تأمل کنید –چون با آن مبنای اولی، در ذهن من که جور در نیامد - میگویند این درست نیست. چه بسا دو شهر باشند...؛ ببینید چه مثال خوبی میگویند:

«فاذا رئی فی سدنی فی استرالیا»؛ استرالیا شرق شرق است. «و کان عمره عند غروب الشمس فیه ۲۱ ساعة و ۳۶ دقیقة یکون عمره فی طهران»؛ که در غرب سیدنی است، «۲۷ ساعة و ۵۰ دقیقة»؛ یعنی عمر هلال بیست وهفت ساعت شده است.

«و فی النجف الاشرف ۲۸ ساعة و ۱۹ دقیقة و فی لندن ۳۰ ساعة و ۵۷ دقیقة و هکذا»؛ در سیدنی دیدهاند. در آن جا عمر هلال بیستویک ساعت بود که آن را دیدند. در لندن شده سی ساعت.، بااینحال میخواهید آن را نبینند؟! این فتوای قبلی ایشان است. بعد میگویند نه، ملازمه ای نیست. یعنی امکان دارد در سیدنی که عمر هلال بیستویک ساعت است آن را ببینند، اما در لندن که عمر هلال سی ساعت است، نبینند. چرا؟ چون تنها عمر میزان نیست. بلکه ارتفاع هم مهم است. چه بسا عمر هلال در لندن سی ساعت است اما ارتفاع آن دو درجه است لذا نمیتوانند آن را ببینند. هلال قابل رؤیت ندارند. در سیدنی عمر هلال بیستویک ساعت بود اما ارتفاع آن هشت درجه است، لذا آن را میبینند. خب حالا که اینطور شد پس فتوای ایشان عوض شده است. میگویند حتی رؤیت در شرق برای غرب هم فایدهای ندارد.

---

[1] همان ۳۶

بازبینی #1
ایجاد شده 4 مه 2026 13:09:31 توسط ... .
به روزرسانی شده 4 مه 2026 13:11:58 توسط ... .